

Särskilda bestämmelser till skydd för fågellivet vid Böda-Karsnabben, Borgholms kommun, Kalmar län

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken (SFS 1998:808) att följande föreskrifter ska gälla till skydd för fågellivet inom de områden på fastigheten Böda 1:1 som är markerade på bifogad karta, bilaga 2.

Det är förbjudet att:

1. färdas eller uppehålla sig i område A med undantag för vägar och markerade strövstigar under perioden 1 april – 15 juli,
2. färdas eller uppehålla sig i område B under perioden 1 april – 31 juli,
3. jaga under perioden 1 april – 31 juli.

Föreskrift 1 och 2 gäller inte fastighetsägaren eller jordbruksarrendator i samband med yrkesutövning, skötsel eller tillsyn av fastigheten eller fiskerättsinnehavare vid fiske från båt.

Föreskrift 1 och 2 gäller inte i samband med inventering och uppföljning av fågellivet som utförs av Länsstyrelsen eller på uppdrag av Länsstyrelsen.

Föreskrift 1, 2 och 3 gäller inte i samband med skydds jakt på predator (t.ex. mink, kråka och rödräv) som väsentligt stör fågellivet. Skydds jakt får endast ske efter samråd med Länsstyrelsen.

Föreskrifterna utgör inte hinder för brådsakande yrkesutövning av personal vid räddningstjänst, polis- eller tullpersonal, personal vid kustbevakningen, sjukvårdspersonal eller veterinär eller i andra jämförbara, trängande fall.

Uppgifter om djurskyddsområdet

Namn: Böda-Karsnabben

Objektnummer: NVR-id 2040811

2014-05-12

511-8485-12

Län:	Kalmar
Kommun:	Borgholm
Församling/socken:	Böda
Läge:	Området är markerat på bifogade kartor, bilaga 1 och 2
Topografisk karta:	5H
Ekonomisk karta:	5H 9f
Areal:	38,6 ha
Fastigheter:	Böda 1:1
Fastighetsägare:	Prästlönetillgångar i Växjö stift
Förvaltare:	Länssstyrelsen

Beskrivning av området och dess värden

De låglänta och strandnära markerna vid Karsnabben norr om Böda hamn är Ölands nordöstligaste strandängar och ett värdefullt område för främst häckande och rastande vadare, änder, tärnor och måsfågel. Strandängarna vid Karsnabben domineras av friska och fuktiga gräsmarker som partivis och periodvis översvämmas vid snösmältning och av Östersjön vid kraftiga vindar från nordost. Området betas årligen av nötkreatur. Stora delar av betesmarkerna är helt öppna utan buskar och träd, vilket tillsammans med vattenmiljöerna skapar goda förutsättningar för fodosök och häckplatser för strandängsfågel.

Strandängarna vid Karsnabben ingår i Länssstyrelsens miljöövervakningsprogram där inventering av fågellivet görs var tionde år. Inventeringarna visar att området har hög kvalitet och är ett av de viktigare områdena på norra Öland. Vid vätarna häckar regelbundet flera par tofsvipa, skärfläcka (fågeldirektivsart), större strandpipare och rödbena. Sydlig kärrsnäppa (akut hotad, fågeldirektivsart) och brushane (sårbar, fågeldirektivsart) har försvunnit som häckare under 2000-talet. Utmed stränderna och ute på Gåsgrund häckar flera par gravand, gräsand och grågås samt enstaka par av strandskata, svärta (nära hotad), ejder (nära hotad), knölsvan, silvertärna (fågeldirektivsart) och fiskmå. Vissa år har snatterand (nära hotad), skedand, kricka, årta (sårbar), roskarl (sårbar), mindre strandpipare och smätärna (nära hotad, fågeldirektivsart) häckat i området. Av tättingar häckar både ängspiplärka och sånglärka (nära hotad) i de öppna gräsmarkerna. Havssörn (nära hotad, fågeldirektivsart) fodosöker regelbundet i området under hela året. Områdets geografiska läge bidrar till att den frekvent nyttjas av rastande fågel. Strandängarna och de grunda vattenmiljöerna nära stranden är viktiga för flyttande vadare, tärnor, gäss och änder (varav flera rödlistade och fågeldirektivsarter) under både vår och höst.

Friluftslivet i området runt Böda hamn är rikt. Både norr och söder om strandängarna vid Karsnabben finns camping- och badplatser som årligen lockar mycket folk. Det är främst

2014-05-12

511-8485-12

under vår och sommar som strandängarna besöks av tillresta och lokalt boende. Befintliga stättor över stängsel både i norr och söder, en bro över ett större dike norr om hamnen samt den gamla hamnvägen gör området tillgängligt för allmänheten. Området besöks främst av folk som vill promenera, samla sten eller fika utmed kusten och av naturintresserade som tittar på eller fotograferar fåglar m.m.

Historiska kartor visar att de friska och fuktiga strandängarna norr om Böda hamn har en förhållandevis kort historia. Karsnabben var tidigare en mindre ö som bundits samman med fastlandet genom landhöjning och igenslamning av ett smalare sund. En väg (Gamla Böda hamnväg) kunde byggas ut till Karsnabben och därefter nyttjades nabben som en viktig hamn för norra Öland. 1954 förstördes hamnen i ett oväder. Hamnen flyttades därefter till den placering Böda hamn har idag. I strandängsområdets och i vattenlinjen fortgår uppgrundningen och nya landområden tillkommer kontinuerligt. Under senare år har även ön Gåsgrund bundits samman med fastlandet och är möjligt att besöka till fots utom vid högt vattenstånd.

Strandängarna vid Karsnabben utgör både riksintresse för naturvården (3 kap. 6 § miljöbalken) och för det rörliga friluftslivet (3 kap. 6 § miljöbalken). De är även utpekade inom regional bevarandeplan för odlingslandskapet, klass 3 (högt bevarandevärde) och är upptagna i länets naturvårdsprogram, klass 1 (högsta naturvärde). Området ligger i direkt anslutning till Natura 2000-området Böda prästgård.

Redogörelse för ärendet

Strandängarna vid Karsnabben har under lång tid varit kända för sin betydelse för häckande och rastande fågel. Länsstyrelsen fick i maj 2008 information om att det under häckningstid (april t.o.m. juli) förekom störning på fågellivet i området. Störningen bestod främst av att besökare uppehöll sig ute på Gåsgrund, längs stränderna och i anslutning till vätar där flertalet av fåglarna har sina bon, ägg och ungar. Det hade även noterats att besökare rastade hundar i området och att mopedåkning hade förekommit. Uppgiftslämnaren ansåg att området behöver ett skydd för fågellivet så att inte häckningar skulle misslyckas. Länsstyrelsen hade vid detta tillfälle inte resurser att titta närmare på ärendet utan meddelade uppgiftslämnaren att området skulle beaktas vid framtida utredning och prioritering.

2011 fick Länsstyrelsen in uppgifter om att problemen med störning av fågellivet under häckningstid kvarstod vid strandängarna norr om Böda hamn. Störningen berodde fortsatt på att besökare, varav många är tillresta och obekanta med området, uppehöll sig i viktiga häckningsmiljöer. Dessutom hade det noterats att mopedåkning fortsatt förekom i området och att tillresta sällskap nyttjade det viktiga häckningsområdet Gåsgrund som fika-plats. Uppgiftslämnaren påtalade behovet av skydd för fågellivet och påtalade samtidigt behovet att kanalisera besökare genom att anlägga leder och hänvisa till den grusväg som sträcker sig genom området. Länsstyrelsen tog inför 2012 upp ärendet i planen för skydd av värdefulla naturmiljöer.

Under hösten 2012 togs de första kontakter med markägaren Växjö stift, jordbruksarrendatorn till fastigheten Böda 1:1, Borgholms kommun och intresseföreningen Böda hamns utveckling. Från samtliga har det framkommit att det ses som nödvändigt med någon

2014-05-12

511-8485-12

form av enklare utformad passage genom området för besökare. Länsstyrelsen har beaktat detta och tagit fram ett förslag till strövstig genom områdets mindre känsliga delar. Växjö stift ville att Länsstyrelsen även beaktade möjligheten att enbart informera besökare om områdets höga naturvärden som alternativ till fågelskyddsområde. Länsstyrelsen bedömer att ett fågelskydd utgör ett tydligare och mer långsiktigt skydd för fågellivet, men påpekar samtidigt att tydlig information till besökare också har mycket stor betydelse. Dessutom anser Länsstyrelsen att området fortsatt kommer vara mycket besöksvänligt med hänsyn till de strövstigar och informationstavlor som planeras. Ett första förslag till fågelskyddsområde med strövstigar togs fram efter ett fältbesök där jordbruksarrendatorn deltog. Förslaget skickades för påsyn av Växjö stift och jordbruksarrendatorn.

I april 2013 träffades Växjö stift, samtliga arrendatorer, Borgholms kommun och Länsstyrelsen i området. På mötet framkom önskemål från Växjö stift att fiskearrendatorn bör undantas tillträdesförbud i samband med yrkesutövning och att skyddsjakt på vildsvin bör tillåtas under tillträdesförbudstiden i det fall vildsvin i framtiden skulle etablera sig i området. I undantagen från föreskrifterna förtydligas att tillträdesförbud inte gäller fiskerättsinnehavare. Gällande skyddsjakt på vildsvin bedömer Länsstyrelsen detta enbart är lämpligt om vildsvinen väsentligt stör fågellivet. I övrigt kan jakt innebära en påtaglig störning på fågellivet och därför bör skyddsjakt utföras på lämpligare platser utanför berört område. Föreslagen tillträdesförbudstid i de inre delarna har justerats till 1 april - 15 juli. På Gåsgrund behålls slutdatum 31 juli med anledning av senhäckande fågelarter.

Samtliga sakägare har med stöd av 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken förelagts att yttra sig över förslaget. Yttrande har inkommit från Växjö stift.

Växjö stift önskar att skyddsjakt, exempelvis på vildsvin ska kunna ske i området under fåglarnas häckningstid även om skyddsjakten inte är på predatorer som stör fågellivet. Länsstyrelsen gör samma bedömning som tidigare att det finns lämpligare områden utanför föreslaget fågelskyddsområde där skyddsjakt kan ske. Alla typer av jakt som inte är till för att gynna fågellivet utgör en alltför stor negativ påverkan på häckande och rastande fåglar som området syftar till att skydda.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till Borgholms kommun, Naturvårdsverket, Böda Hembygdsförening, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, Ölands naturskyddsförening och Ölands ornitologiska förening.

Yttrande har inkommit från Borgholms kommun, Böda Hembygdsförening, Naturskyddsföreningen i Kalmar län och Ölands ornitologiska förening. Borgholms kommun har inga synpunkter på förslaget och ser positivt på bildande av ett djurskyddsområde. Böda hembygdsförening ser bildandet av djurskyddsområdet som ett positivt framsteg både ur kultur- och natursynpunkt. Naturskyddsföreningen i Kalmar län tillstyrker förslaget. Ölands ornitologiska förening har inga tillägg eller synpunkter och ser positivt på föreslaget djurskyddsområde.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen, se bilaga 3.

2014-05-12

511-8485-12

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling.

Kungörelse ska införas i ortstidning. Delgivning anses ha skett den dag kungörelsen var införd i ortstidning.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Stefan Carlsson. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschef för Utveckling och landsbygd John Winroth, tf. enhetschef för naturenheten Åsa Johansson, jurist Johan Bergelin, naturhandläggare Roland Persson samt naturhandläggare Johan Thorsén deltagit, den sistnämnde föredragande.

Stefan Carlsson

Johan Thorsén

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Hur man överklagar

Länssstyrelsen
Kalmar län

BESLUT

6 (6)

2014-05-12

511-8485-12

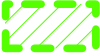
Sändlista

Bilaga 2
Beslutskarta

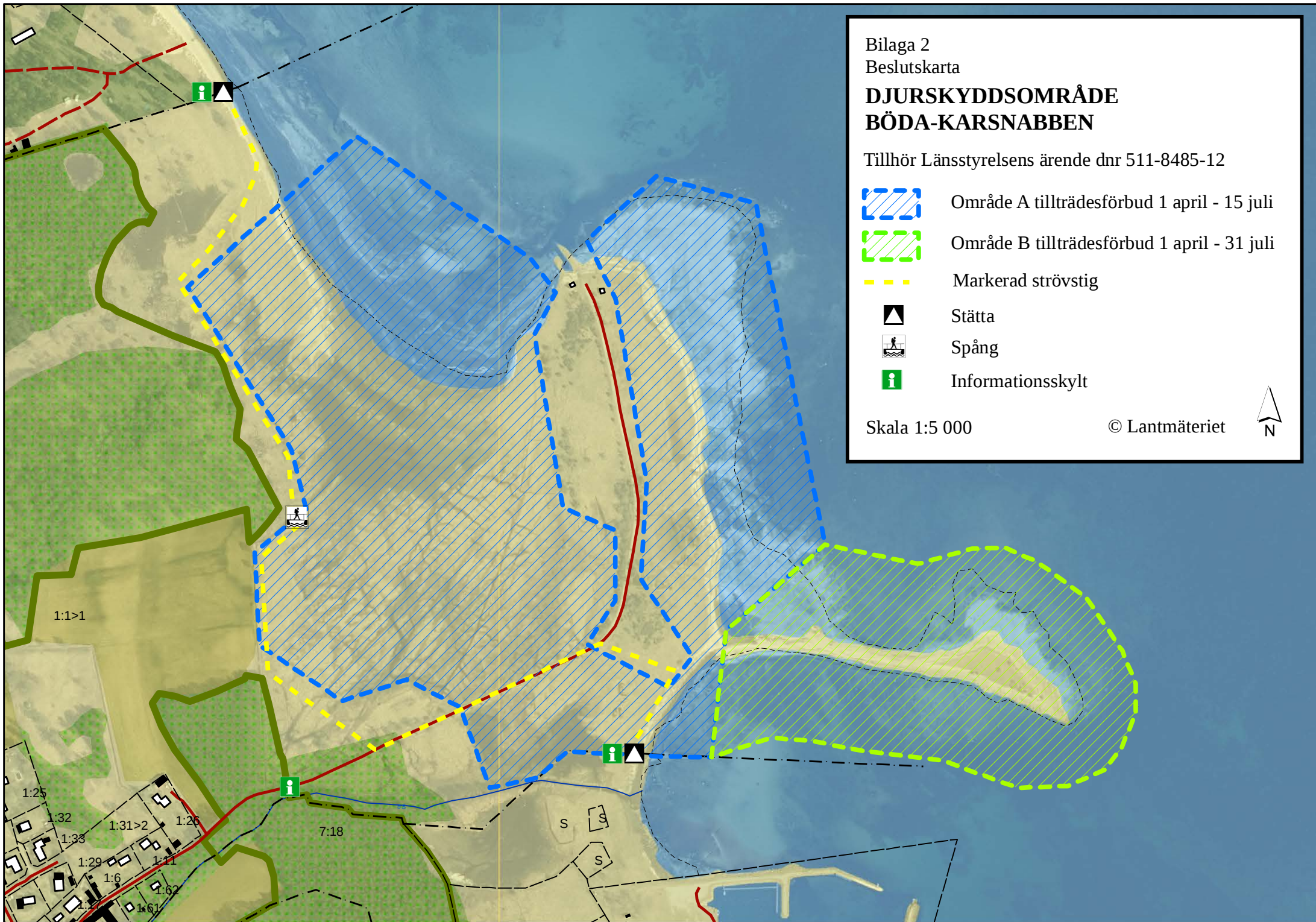
DJURSKYDDSSOMRÅDE BÖDA-KARSNABBEN

Tillhör Länsstyrelsens ärende dnr 511-8485-12

- Område A tillträdesförbud 1 april - 15 juli
- Område B tillträdesförbud 1 april - 31 juli
- Markerad strövstig
- Stätta
- Spång
- Informationsskylt

Skala 1:5 000

© Lantmäteriet

HUR MAN ÖVERKLAGAR

VEM KAN ÖVERKLAGA	Beslutet får överklagas av den som beslutet angår om det gått honom eller henne emot. Beslutet får även överklagas av Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen eller Havs- och vattenmyndigheten.
VEM SKA PRÖVA ÖVERKLAGANDET	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos Regeringen, miljödepartementet.
HUR MAN UTFORMAR ÖVERKLAGANDET	I skrivelsen ska Ni • tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och dag för beslutet • redogöra varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt • redogöra för hur Ni anser att beslutet ska ändras Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Regeringen, miljödepartementet. Länsstyrelsens adress och telefonnummer finner Ni längst ner på denna sida.
SENASTE DATUM FÖR ÖVERKLAGANDET	Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag beslutet kungjorts i länets författningssamling samt kungjorts i ortstidning , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Ni ska underteckna skrivelsen och förtydliga namnteckningen. Uppge personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer till bostaden samt adress och telefonnummer till arbetsplatsen och ev. annan plats där Ni är anträffbar.